

BUDEME

ČEKAT

Oku neposkvrněnému čtením

Kdo hledá, najde. Příběh, myšlenku, pocit. To vše tam je. Naznačeno.

Kdo už v sobě měl myšlenky podobné těm dále popsaným, podívá se na ně z vnějšku, z odstupu – aby je zahodil, a nebo upevnil.

Příběh podobný tomu popsanému zřejmě, snad, neprožil nikdo. Avšak mu možná někteří přesto porozumí, protože kdo sám cítil, o čem to je, ucítí to poté silněji.

Kdo ale vidí svět jako skvělou zahradu a raduje se z každého nového nadechnutí, ten bude, zřejmě, jen kroutit hlavou. Což je tělocvik, takže pro něho jen nový důvod k radosti...

© Petr Scheuer, 2010

petr.scheuer@seznam.cz

„Podívej!“ vykřikla asi šestiletá holčička, dřepící na lesní cestě. „Pojď se podívat,“ vstala, aby mohla zavolat svého mladšího bratra: „Tady!“

Skláněli se pak dlouho na tom místě a dloubali klacíčky do řady velkých neohrabaných brouků s dlouhými tykadly na hlavě, velkým krkem a několika skvrnami na půlených zádech pískové barvy, brouků, putujících odkudsi kamsi šikmo přes cestu, znenadání se objevivších na jednom kraji a mizejících na opačné straně za velkým balvanem, když na cestě jich byl pořád stejný průvod a děti nad nimi postávaly a pobíhaly kolem nich a zkoumavě je posouvaly klacíkem, avšak brouci se vraceli do řady a neochvějně šlapali dál, a děti tak nad nimi celkem v tichosti strávily hodně času, než se holčička pojednou zarazila, postavila a se strnulým výrazem se rozhlížela kolem.

Nadechla se a podívala na brášku, jako by chtěla něco důležitého říct, ale neřekla to a popoběhla a znovu se rozhlížela, teď už opravdu bojácně.

„Mami,“ špitla natolik tiše, že ji bratr zatím nemohl slyšet. „Ivane!“ křikla na něj vzápětí zlostně. „Musíme domů!“

Ivan se postavil a začal se rozhlížet stejně jako před chvílí ona. Skončil pohledem na sestře, když nikoho jiného neviděl, mlčky to přijal a zahodil klacek a řekl jen: „Tak jo,“ a šel za ní.

Ona ho vzala za ruku a vedla, a on věřil, že ho vede správně, tak mlčel a říkal jen: „Kam dem?“ a „Co to je?“ a „Počkej!“ a „Koukej!“ a kopal do drnů a keříků, a sbíral kameny a šišky a cpal si je do kapes a znovu je sbíral, když mu padaly ven. Sestra však mlčela doopravdy a netahala ho a nezlobila se na něj, neboť věděla, že neví, kam jdou, a přestože nemohla mlčet, nemohla ani mluvit, neboť jí bylo jasné, že pokud řekne, že neví, kudy má jít domů, nebo že neví, kde je maminka, se kterou přišli tam do lesa na borůvky a zabrání do zkoumání brouků nějak neviděli, že se maminka opodál střetla s jakýmsi divným člověkem, a neviděli ani neslyšeli, jak se k ní opatrně přiblížil s šutrem v ruce, ani jak se potom bála křičet, aby se děti nepřiběhly ukázat, ani že ji kámen stejně rychle

umlčel a ani, co se tam pak dělo, a nemohli tedy vědět, že je dobře, že teď svou maminku nevidí, a šlapali spolu tam, kam si holčička myslela, že mají jít, a jí pusa bublala potřebou otevřít se a vypovídat, brzděnou a dušenou strachem, že by Ivan začal ječet – a že by se pak maminka zlobila ještě víc, než když je najde takhle.

Po chvíli došli na vyvýšené místo, odkud mohla přehlédnout velký kus lesa, a ať ho přehlížela jak chtěla, modrou halenku ani žlutý klobouk nikde nebyl, a tu se musela zastavit a chtě nechtě propadla zoufalství, před jakým chtěla uchránit malého brášku, a rozeštkala se nahlas a plačtivě opakovala: „Já chci maminku, já chci maminku...”

„Kde je?“ zeptal se bráška, když se na ni chvíli díval.

„Nevím,“ přitáhla ho k sobě.

„Šla domů?“

„Asi.“

„Tak dem za ní,“ rozhodl, odstrčil sestru a vydal se na cestu. Nevěděl kam, ale nevzrušoval se tím a prostě šel, a sestra za ním. A šli, šlapali lesem pořád dál, kam je nesly oči nebo nohy nebo strach nebo touha nebo kdo ví, co, šli pořád a téměř mlčky, jen tu a tam slůvko prohodili, takové, co samo vyskočí a hned zapadne, takové, co se nenavléká s dalšími jako korálky na šňůrku, protože by se jim teď při

navlékání slov dělaly v krku boule a na slovech uzle, protože toho bylo jen málo, co si přáli vyslovit, a to málo zatím říct nemohli, tak mlčky kráčeli do kopce i s kopce, houštinami i mýtinami, pomalu, ale neúnavně, přestože už byli strašlivě unavení, sunuli nožičky jednu před druhou a věřili, že tam, kam jdou, jistě najdou to, co hledají...

- - - 2 - - -

„Podívej,“ ozvala se po asi čtvrt hodině takového pochodu holčička a ukazovala před sebe.

„Co to je?“ Pohlédli na sebe. A šli k tomu.

„Zaklepeš?“ zeptal se kluk, když stanuli před dveřmi chaloupky, co stála uprostřed lesa zanedbaná, ale ne opuštěná. Alespoň podle toho ne, že kolem nesla půda stopy mnoha kroků a přešlápnutí a postávání, a také podle toho, že různé pomůcky a nářadí, co se tam povalovaly, nebyly zrezivělé ani zarostlé býlím, tedy plevelem.

„Co když tam někdo je?“ špitla dívka bojácně.

„Maminka?“ zakabonil se hoch nevěřícně a přešel k oknu. Ale dovnitř neviděl. Sestra ano, byla větší, ale i ona tam viděla jen tmu, nic. Obcházel a nahlížel do oken a všech výklenků, nakonec i do těch dveří, než do

nich opatrně vstoupili, zvolna, krůček po krůčku se s ušima nastraženými sunuli do nitra stavení, kam z okolního šera dopadalo jen mizivě světla a oni si neviděli ani pod nohy, kde se povalovaly a stály spousty různých, jim zcela neznámých věcí, ani na stěny, kde stály dveře a z nich do tmy trčela klika, ale obojí se v té tmě a jejich zmatku ztrácelo, až se náhle dveře samy rozletěly...

Zarostlý špinavý chlap je chvíli osahával vykulenými očima, jestli nejsou jen mámením, pak je vzal dovnitř a posadil na zem. Dvě židle neměl; neměl vlastně ani jednu, pouze jakousi rozviklanou stoličku. Sám si sedl proti nim, díval se na ně a přemýšlel, neboť mluvit bez přípravy mu moc nešlo.

„Máš tady bordel,“ řekl mu Ivan, když už ho koukání nebavilo.

Chlap se na něj soustředěně zahleděl, v očích žádný výraz, ve tváři žádná grimasa, žádná emoce.

„To nevadí,“ řekla sestra. Na to se chlap usmál. Nebo ušklíbl. Nebo obojí.

„Hlad? Co? Máte?“ rozpovídal se, a oni oba současně odpověděli:

„Já jo.“

„Sobci, ste voba,“ ušklíbl se znovu, vstal a přinesl jim do hrníčku něco lesních plodů, co kde smetl a vysypal; sáhl i po kusu chleba, co sám pekl a který tam od někdy zůstal kdo ví proč ležet, ale podíval se na děti, pak na olezlý žvanec, a odhodil jej na hromadu ostatních „věcí“ k vynesení.

„Proč jsme sobci?“ zeptala se dívka, když jim to dal.

„Já nejsem!“ zamračil se hoch.

„Protože jenom já, na sebe jenom, myslíte,“ mračil se chlap.

„Já myslím na maminku,“ špitla ona.

„To já taky,“ zamračil se chlap znovu, a ohlédl se k nejbližšímu oknu.

„Kde je?“ zbystřila holčička. Ale chlap neodpovídal a koukal střídavě k oknům, na děti a na svůj příbytek, a tvářil se nerudně. „Ona trhá borůvky,“ doplnila holčička.

„Čekat budem, asi,“ pokrčil zlostně rameny.

„Já jo,“ přikývla důležitě.

„Já taky budu!“ ozval se hoch bojovně, a chlap na něj zíral jako na exota, jako na cosi mystického, co sem nepatří a navíc je to divné. Dokonce natáhl ruku a ukazovákem mu přizvedl a pootočil hlavu, aby na něj lépe viděl.

„Co je?!“ odstrčil hoch ruku pryč.

„Nic.“

„Mě nech!“

„Ti nedělám, nic.“

„Děláš!“

„Ne.“

„Jo!“

„Ty děláš!“

„Já sedím!“

„Tady!“

„Jo.“

„U mě!“

„Jo.“

„Tady nemáš,“ upřesnil svou výhradu, ale hoch mu stejně nerozuměl.

„Mám.“

„Nemáš. Dom běž!“

„Nejdu.“

„Běž,“ řekl už mírněji, jelikož chlapec při slově 'dom' posmutněl, zatímco chlap se během téhle debaty vedené jejich společným omezeným slovníkem projasňoval a v oči se mu pobaveně rozsvěcely, když mu kluk tak samozřejmě odsekával.

„My netrefíme domů,“ přidalo se děvče, a chlap se postavil a odtušil jen: „Dobrý,“ a přešel k oknu a chvíli koukal ven, pak vyšel před chalupu a zvenčí se zakrátko ozvalo huhňavé: „Haaaalo, pani,“ mihnul se ještě kolem okna a když se poté vrátil, viděl chlapce na zemi dřímát.

„Spiš?“ pronesl nevěřicně.

„On je unavenej,“ vysvětlila holčička.

„Tady nemůžeš tady, spat.“

„On je hodnej, když spí,“ namítla holčička.

„Vyhodím asi ven vas, někam“ zaškaredil se chlap znovu, cosi sebral ze země, odešel s tím ven a když se vrátil, rozprostřel to – vyprášené – po zemi a chlapce na to položil.

„A co ty?“

„Já už jsem velká princezna,“ odvětila dívka sebevědomě a postavila se.

„No aspoň dyby,“ olízl si chlap rty. „Co s vama?!“

„Já vám pomůžu uklidit,“ vyhrkla rozhodně, obhlédla místnost, nato poněkud strnula a zahlédla na chlapa vůbec už ne rozhodně. A jelikož on stál a nic neříkal, dodala sama: „To asi nejde,“ protože to asi opravdu nešlo, a vůbec už ne v představách předškolního děvčete, zvyklého, že každá věc má svoje čisté vyhrazené místo, a že prostor se dělí na úhledně spořádané skříně a stoly a poličky, a ne na hromady smetí a větší hromady smetí a malé hromady smetí. „Tak jo,“ ozval se chlap nečekaně souhlasně, a podle výrazu ve tváři to skutečně myslel vážně. Pár vteřin. Než vzal do ruky první věc, kterou pak v ruce obracel a prohlížel si ji, než ji hodil zpátky na zem: „Hovno!“ „Já chci domů,“ zafňukala dívka, ale když se na ni podíval, ztichla, přesunula se k bráškovi a sedla si

vedle něj.

„Nikam nebudu vodit, vás“ zavrtěl chlap kategoricky hlavou, jaksi až rozhorleně, jako by tím dával najevo, že má na kohosi zlost, že nebude nikomu posluhovat, když oni na něj taky kašlou.

A dívka za chvíli spala stejně jako její bratr.

„Tak dem dom,“ oznámil jim bezmála rýmovaně, když se probudily.

Děti se na sebe podívaly.

„My musíme počkat na maminku,“ řekla dívka.

„Jo. Najdem. Venku,“ sehnul se k nim a pobízel je nekompromisně, a chlapec bez odporu vstal a natáhl ruku, aby se mohl dotknout jeho vousů.

„Máš fousy. Velký,“ řekl, když chlap před jeho rukou ucuknul.

„Jo. Dem,“ popoháněl je, a děti se poslušně sbíraly k odchodu.

„Ale aby nás našla,“ vysvětlovala dívka, proč musí počkat na maminku.

„Doma vás hledá,“ odpověděl úsečně.

„Seš Rumcajs?“ vyzvídal hoch. Ovšem neřekl to vůbec tak srozumitelně, jak je to napsáno, takže chlap neporozuměl. Ovšem chlapovi zase bylo úplně jedno, že nerozumí. Ovšem chlapci to jedno nebylo. „Seš

Rumcajs?!“ zavolal hlasitěji. Velmi hlasitě.

„Co?“

„Seš Rumcajs?“ zopakoval klučina. Jeho 'seš' znělo trošku jako 'š-š', a jeho 'Rumcajs' znělo možná maličko jako 'a-zajs', ale rozumět mu bylo. Skoro dobře, ale ne pro člověka, který špatně vnímal i srozumitelnou řeč.

„Co?“ zeptal se znova, a obrátil se na dívku, aby mu pomohla.

„Jestli jste Rumcajs,“ přeložila ona.

„Kdo?“

„Rumcajs loupežník,“ řekl chlapec jedním dechem, a znělo to asi jako 'mcajs pešník', ale chlap už to dostkrát, aby pochopil.

„Nejsem,“ řekl. A to už byli venku a šli dál do lesa, pryč od chalupy.

„Seš!“ nesouhlasil chlapec, a děvče mu cestou vysvětlovalo, proč by měli počkat na místě, že totiž aby je tam maminka našla, až je bude hledat, protože je hledá, a připomněla mu také, že říkal, že je nikam nebude vodit, a současně i chlapec opakoval svoje otázky, kde má Manku a že je Rumcajs loupežník a kde je Cipísek, a jakkoli mu ten chlap na vše odpovídal: „Ne,“ a „Ne,“ a „Ne,“ chlapec mlel pořád dokola to svoje, kdežto dívka svou řeč alespoň obměňovala, avšak chlap to zřejmě vůbec nerozlišoval a možná ani nevnímal, jen opakoval svoje: „Ne,“ pro chlapce a občas: „Dem,“ pro dívku, a oni spořádaně šli

s ním, než se kluk zastavil.

„Tady počkám! Manku a Cipíska taky,“ řekl.

„Dem!“ napomenul ho chlap zvýšeným hlasem.

„Počkám,“ řekl hoch, posadil se a natáhl nohy před sebe a díval se ledabyle do prázdna.

„Vstáváš, dem!“ začal se hádat.

„Ne,“ odvrátil se, ale ještě ani nemohl stihnout zaostřit pohled tam kamsi jinam, už letěl vzduchem a přistál chlapovi na rameni. Kluk začal ječet a házet s sebou, ale síle, která ho držela, musel podvolit.

„Já bych taky radši tady počkala,“ ozvala se holčička, ale když vzápětí chlap rozvzteklého chlapce, který sebou pořád házel, postavil na zem a zatřásl jím tak prudce, že se hoch okamžitě umravnil, načež si jej hodil zpátky na rameno a šel dál, tak ho následovala už mlčky, a pokračovali směrem k okraji lesa, kde měl ten člověk v plánu je odvést na dohled k chalupám a nechat je běžet, a už se těšil, že se jich brzy zbaví a bude mít zase svůj klid .. když tu .. se mu zdá, že stranou v trávě vidí ležet cosi žlutého a modrého .. a růžového...

„Dem tam,“ pokynul hlavou, odkud přišli, když se vrátil k dětem na místo, kde je nechal, kde jim přísným pohledem a ještě přísnějším a výmluvnějším

pohybem ruky vysvětlil, že si musí počkat tady na tom místě, a ony to pochopily a počkaly. „Nazpátky,“ dodal, ale nedíval se přitom na ně; oči mu klouzaly sem a tam, a jeho pohled byl neurčitě rozptýlený, neboť stále duchem zůstával tam, odkud se vrátil.

„Co tam je?“ zajímal se chlapec.

„Kam?“ ptala se holčička.

Ale chlap mlčel a díval se nějak divně. I předtím mu dlouho trvalo, než promluvil, a ani teď ještě pořád nevěděl, co má dělat a kam má jít.

„Co tam je?“ vyzvídal hoch.

„Nic,“ zavrtěl chlap hlavou.

„Nestarej se,“ pomáhala mu holčička.

„Starám!“

„Tak se nestarej!“

„Budu!“

„Ticho!“ vykřiknul chlap.

„Proč?“ divil se kluk. Ale chlap mlčel a oni na něj koukali, co bude. Jenže nebylo nic, chlap mlčel a stál, a nevěděl, co teď. To, co tam našel a viděl, nebyla srna roztrhaná šelmou; nebylo to nic, co v lese znal a čemu mlčky říkal *příroda* a pokorně se před tím skláněl.

Tohle bylo cosi jiného, před čím utekl sem do lesa a čemu by se teď rád nějak vzepřel, jenže nemohl, a ani nevěděl, jak; nevěděl, jestli ty děti jsou toho součástí a jestli je má vyhnat, nebo jestli jsou toho obětí, stejně jako on, a zda jim tedy má pomoci. Váhal nerozhodně

a děti se na něj dívaly, než, po několika vteřinách, se chlapec znovu ozval:

„Řekni mi to!“

„Co?“ nerozuměl chlap, jelikož v chlapcově podání ta věta zněla spíš jako: 'Čekni mto.'

„Co tam je?!“

„Nic.“

„Jo, něco je.“

„Ne.“

„Jo! Podívám se!“

„Ne,“ odpovídal chlap ledabyle, jako by nevnímal.

„Jo!“

„To nemá cenu,“ přerušila je holčička.

„Co?“

„Hádat se s nim,“ ukázala na svého brášku.

„Má to cenu!“ pokračoval v hádce bráška, který už vykročil tam, odkud se chlap vrátil.

„Co?“

„Všechno!“

„Haló!“ probralo jej dívčino volání, aby si včas všiml, že hoch se jde podívat tam, kde byl předtím on. Skočil po něm tak prudce, že se až sám polekal. Ale už ho nepustil a držel pevně, a konečně vyrazil zpátky ke své chalupě a nesl ho znovu jako pytel vztekající se brambor, a musel se s nimi znovu hádat, protože jim se najednou domů chtělo a zpátky ne, a dávali to oba

najevo, dívka opakovala, že teda jo, že půjdou domů, a proč nejsou domů, a proč tam budou a co tam budou dělat, a chlapec sebou házel a křičel: „Já nechci!“ a „Já chci taky domů!“ Jenže chlap byl natolik ohromený a ochromený tím, co viděl, že je odvést nemohl. Nechtěl, aby se o tom dozvěděli. Nepřemýšlel o nesmyslnosti toho, co dělá; chránil je. Musel jim říct, že je maminka přece hledá, tak na ni musí počkat tady, aby nebyla smutná, kdyby je tady nenašla. Zastavil se, položil chlapce na zem a oběma důležitě řekl:

„Vás najde máma tady, musí. Hledá. Budem čekat!“

„A kde je?“ rozhlížela se dívenka.

„Nevím!“ řekl až příliš hlasitě, a hned se ztišil. „Tam, tady někde, hledá, určitě,“ říkal a uhýbal očima, hanbíce se za svou lež.

„A budu spát?“

„No,“ zaváhal nad tou otázkou. „Možná, třeba. Budem čekat. Jasný, jo?“ vrátil se k tomu, k čemu sám dospěl a co měl jako vysvětlení sám pro sebe, a co tedy musí stačit i jim.

„Tak jo,“ přikývla dívenka nejistě.

„Já chci na koně?“ začal se na něj chlapec sápat, a chlap pochopil a na koně ho vzal, a bylo rozhodnuto, šlo se zpátky do stavení.

To stavení bylo udržované velmi ledabyle; tak ledabyle, jak asi udržuje člověk, jemuž se lépe žije v lese než tam, kde *může* mít hodně, ale *musí* mnohem víc. Stavěné bylo lépe, ale z té dávné doby, kdy vznikalo, už mu zbylo jen tělo. Pevné, leč omšelé a chátrající.

Chlap do něj odešel, když ztratil práci, pak rodinu a s ní vlastně všechn majetek, a pak postupně víru ve spravedlnost, sám v sebe a v celý tenhle svět. Už před lety – a nikdy nelitoval. Alespoň nahlas ne. Vedl svůj život-boj se životem-světlem, a byl se sebou spokojenější než kdykoli předtím. A pokud ho někdy napadlo, že by měnil a vrátil se tam, odkud odešel, umně to skrýval i sám před sebou a žil v přesvědčení, že je tam, kde je, rád, a že je rád i tím, čím je. Byť radostí prožíval jen málo, pokud vůbec nějakou.

Dokud nepřišli Ivan a Karolína.

V tu chvíli ztratil pojem o sobě i o světě a nevěděl najednou nejen, jestli je tam rád, ale chvílemi ani kdo je a kde je a proč tam je, ani jestli je tím, kým je. A kým byl. Zlobil se na ně, ale usmíval se přitom; ba, přímo se někdy smál, když se na ně díval, i když měl vztek, že tam jsou a otravují, pohled na ně jej rozveseloval, a přestože měl na sebe vztek, že je neodvedl pryč, vlastně se z toho radoval.

„Jak se jmenuješ?“ zeptal se kluka cestou.

„Ivánek,“ odříkal ten pečlivě a naklonil se, aby se mohl chlapovi podívat do obličeje.

„A ty?“ obrátil se na holčičku.

„Kája,“ zavlnila se ona.

„Kája? Co to máš za jméno? Takový neznám,“ podivil se, ale než stačila Kája spustit svoje překotné, mnohaslovné vysvětlování, zeptal se Ivan chlapa, jak se jmenuje.

„Já?“ zopakoval chlap, jako by ho ta otázka pobavila, jako by na ni nebylo jednoduché odpovědět. „Já nemám jméno.“

„Máš,“ řekli obě děti téměř současně.

„Nemám,“ kroutil chlap hlavou. „Měl jsem, ale už nemám.“

„Nemáš?“ prohodil kluk zamyšleně. „Ty seš Rumcajs!“ vykřikl krátce na to a rozesmál se. „Rumcajs! Rumcajs seš! Jo!“ nakláněl se nalevo i napravo, jak se pokoušel dostat před chlapovy oči.

„Možná,“ povzdechl si ten zprvu, ale hned nato se také zasmál: „Tak jo! Tak jsem Rumcajs. A ty seš špunt!“

„Nejsem!“

„Jo! A ty špuntovka!“ smál se na děvče, rozpomínaje se na své dětství, a Kája se smála na něj a Ivánek se smál na všechny a na všechno, protože seděl nahoře

na koníkoví a mít meč, mohl by hned bojovat s drakem, takže mu právě ke štěstí nescházelo vůbec nic, a kráčeli tak zpátky a halekali na les, ale jen pár minut, než chlapec zmlknul a dal si ruce na chlapovu ježatou hlavu, na ruce si položil bradu a zasmušile koukal před sebe. I dívka utichla a šlapala tiše a spořádaně vedle chlapa, jemuž mimoděk, úplně automaticky strčila ruku do dlaně, protože v jejím světě se chodí takhle, a zticha zůstal i chlap, který si najednou s vykulenýma očima uvědomoval absurdnost své situace, a kdyby mu ještě zůstala nějaká z těch vypěstovaných lidských „přirozeností“, snad by se začal opatrně rozhlížet, jestli je takhle někdo nevidí, jelikož by se styděl.

Ale nikdo tam nebyl a nemohl se dívat, jak mlčky jdou lesem k ruině domu kdesi za starým lomem, společně, ale každý zabrán do svých vlastních představ, špinavý smradlavý zarostlý pobuda, vyvrhel, který s lidským světem dávno neměl nic společného a nehodlal na tom nic měnit; tím si byl naprosto jistý, ale pojednou si vůbec nebyl jistý, jestli tohle jeho přesvědčení znamená, že se má nebo musí chovat nelidsky, a takové úvahy mu běžaly myslí, ne snad uspořádané do slov, ale přesto natolik jasné a zřejmé, aby věděl, o co se jedná, o čem přemýšlí. Ale protože myšlenky beze slov nemají rozumná řešení, těch se můžete jen

zbavit, vyřešit je svým konáním, tak, aby se staly nadbytečnými, tvářil se ten chlap zasmušile, avšak zároveň i rozhodně a odhodlaně, jelikož věděl, že koná tak, jak má za správné.

Děti měly myšlenky jednodušší a dokonce i uspořádané ve slovech, ve třech slovech, vlastně čtyřech: Kde je ta maminka? Kolem jim vířily spousty neurčitých beztvarých pocitů a jiných duševních hnutí, ale v těch se vůbec nevyznaly a tak jim ani nevěnovaly pozornost; důvodem jejich zakaboněných čelíček byla ona čtyřslovná otázka, na kterou však už nebyla, neexistovala přijatelná odpověď – vždyť právě proto ti tři tak spolu šli, že před jedinou odpovědí, jíž se jim mohlo dostat, je pobuda chtěl uchránit, byť si to vyčítal a spílal si v duchu do slabochů a magorů, ani na okamžik nezaváhal a neuvažoval, že by se mohl rozhodnout jinak...

- - - 7 - - -

Doma, tedy u chlapa doma, seděli na zemi pořád stejně mlčenliví a zahledění do sebe. Chlap z bezradnosti a děti upřímně, protože čekaly, až to přijde. 'To' někdo – tedy maminka. A chlap si je prohlížel a hlavou se mu nejspíš honily nějaké vzdálené vzpomínky a míchaly se s představami, ve

kterých ty děti měly střídavě podobu sladkých usmívajících se loutek, a střídavě zbytnělých, ječících a kvílajících a zběsile poletujících příšer.

„Mně se stýská po tatínkovi,“ vzlykl hoch, a chlapovi spadla mysl zpátky do reality.

„Po... Kde je? Fotr váš?“ vyjelo z něj překvapeně. Ale děti neodpovídaly; chlapec vzlykal a dívka se na něj soucitně a souhlasně dívala. Možná chlapovu otázku slyšela, ale určitě nerozuměla, na co se ptá.

„Kde máte tátu?“ poopravil se.

„V nemocnici. Asi,“ odvětila holčička.

„On má nemoc,“ připojil své vysvětlení bráška.

„Vedlinu takovou, špatnou.“

„Ledviny,“ opravila ho sestra.

„Jo, špatný má je,“ přizvukoval kluk.

„Nemocný,“ opravila ho znovu sestra.

„Jo. A hadičku má takovou tady, sem, píchá si. Je chudák,“ doplnil bráška.

„Není.“ opravila ho sestra do třetice.

„Je!“ nedal se kluk.

„Není!“ vrtěla hlavou, a pokračovala k chlapovi: „Je nemocnej jenom. Hodně. Takže je nemocnej furt jako, víš. Ale není chudák!“

„Je,“ trval bráška na svém.

„Hm,“ ucedil chlap po chvíli, opět se směsí radosti a odporu. „Tak co budem dělat?“

„Počkáme na maminku?“ vyhrkla holčička. „Oni si pro

nás přijdou.“

„Jo! Já taky!“ vztyčil se hoch, jako by hodlal okamžitě někam vyrazit.

„Jo,“ zopakoval chlap, a chvíli si je oba prohlížel, než se také postavil. „Tak jo! Budem čekat. Pojďte,“ vyvedl je ven, kousek vedle, do lomu, vlastně nad lom, na vyvýšené místo, odkud bylo vidět široko mezi stromy.

„Čekat, budeme?“ otázal se hoch, položil se na břicho, hlavu do dlaní a koukal před sebe.

„Jo,“ sedl si chlap vedle něho.

„Já ji nevidím,“ obrátila se na něj dívka zmateně po chvíli marného rozhlížení.

„Jo,“ přitakal, a chtěl něco dodat o tom, že má být ráda, nebo že to je dobře; ale víc neřekl.

„Já mám hlad!“ posadil se chlapec a začal nabírat k pláči; hlad už musel mít dlouho a dosti silný, ale spíš to byla jen záminka a důvod k pláči byl jiný.

„Já taky,“ obrátila se dívka k chlapovi, jako by počítala, že stačí natáhnout ruku a dostane namazaný krajíc, puding, přesnídávku, jogurt, banán, perník, buchtu nebo aspoň rohlík.

„Jo,“ řekl chlap. A nehýbal se.

„Ty seš sám?“ zeptala holčička, když jim v domě sypal do dlaní zrní, jež kradl na poli, stejně jako brambory nebo kukuřici a podobně, podle toho, co v dostupném okolí rostlo, a kradl bez výčitek, protože tamti všichni

mu vzali mnohem víc.

Zavrtěl hlavou, že není sám, a přidal jim něco malin z keře, u něhož se cestou zastavili, kde on trhal do dlaně a teď se s dětmi dělil.

„Máš Manku? Kde je?“ přidal se Ivan.

„Ne,“ znovu zavrtěl hlavou.

„A proč?“ divil se Ivan.

„A koho máš?“ zajímala se Kája, když tedy není sám.

„Tebe,“ smál se chlap. „A tady, toho, Ivánka.“

„Nemáš!“ kroutila hlavou. „My jsme návštěva!“

„Nojo,“ ustoupil. „Tak jsem sám.“

„A proč?“ znovu se přidal Ivan, když dožvýkal zrní, co měl v puse, a dál se ptal, co, a proč, a proč, a proč, a proč, když chlap bezradně odpovídal: „Nojo,“ a

„Nevím,“ a „Mně je dobře,“ a „Nestarej se,“ a „Ne,“ a

„Ne,“ a „Ne,“ když se chlapec ptal třeba, jestli nemá Cipíska, ani žádnou princeznu, jako holčičku, upřesnila Dája.

„Umřely?“ vyzvídala.

„Ne,“ zamračil se. „Asi teda. Nevím.“

„Proč?“ ozval se Adam.

„Kde jsou?“

„Nevím,“ řekl ještě, ale vzápětí vykřikl: „A dost! Nemluvim. Spat!“

„To nevádí,“ pokračovala dívenka chlácholivě. „Tak budem kamarádi.“

„Já taky budu! Jo?“ znovu se přidal Ivan. Chlap

ovšem řekl, že už mlčí, tak mlčel, a neřekl už ani slovo, ani když jej děti prosily aby promluvil, že už budou zticha, neotevřel pusy, jen se maličko zarazil, když Kája nabídla: „Já budu Manka, chceš?“ A prohlížel si ji chvíličku, ovšem pořád beze slov, takže i děti zanedlouho zmlkly a usnuly.

- - - 8 - - -

Během těch čtyř dnů, které děti strávily v chlapově společnosti v jeho chýši, se Kája naučila sekat dřevo, přece aby byl oheň – a sekla se jen jednou a už se jí to skoro úplně zahojilo, jak pyšně hlásila sociální pracovníci, když ji spolu s bratrem vrátili do bezpečí úřadů.

Ošklivé zranění na ruce viditelné pouhým zrakem, snáší dobře, ale vzhled má opravdu ošklivý a nebezpečný. Způsobené ostrou sekyrou na sekání, prý na oheň, říká nezletilá. V lese! Tak to zapsala do papírů diplomovaná specialistka, paní Šklebivá. A děti byly strašně špinavé! stálo v její zprávě několikrát.

„Já taky,“ hlásil Ivan, kdykoli se Kája přiznala, že něco nového umí, a nebo hlásil: „Já vim,“ kdykoli mu něco nového řekli. I když se sám na něco zeptal a dostal odpověď, řekl samozřejmě: „Já vim,“ a klidně se znovu zeptal na to samé. Vždycky to tak dělal,

alespoň co začal mluvit a bylo mu rozumět. *Frustrace prožitými prožitky se zatím nezdá být zhoubná, ale je dobře znatelná a citelná vnímáním (poslechem), když třeba například hoch mluví. Nespolupracuje, odpovídá z cesty, mimo otázky, špatně vnímá a neudrží pozornost a je mu to lhostejno. A pořád něco chce ničit! A skutečně byly neskutečně špinavé!* Sepsala svá zjištění kolegyně, paní Volezlá, která dostala pro svá zkoumání chlapce, a vysledovala také, že *jen zázrakem se nic nestalo i při životu nebezpečných „zábavách“, provozovaných v tom lese, když chlapec vyprávěl, že chytali medvěda, a že ho zabil. Samozřejmě jde zřejmě o dětskou nadsázku, která ale měla jistě reálný podklad, a jestli chlapec něco zabíjel, i když medvěda asi ne, ale i kdyby ho zabil ten člověk, tak mně je z toho za ty děti opravdu špatně. Chlapec totiž medvěda honil všude, i doma, a zabil ho v každém keři a stromu, do kterého chvíli mlátil klackem.*

A pan Strouha, vedoucí odboru, jejich zjištění shrnul, že *ale jinak se děti jeví být v normě, bez zjevných deprivací – což je s podivem, při odloučení od obou rodičů, a nabízí se nutně otázka správné funkčnosti, respektive nefunkčnosti původní rodiny, která je teď, bohužel, bolestně rozbitá, jakkoli „ten člověk“ k sobě děti emočně připoutal zjevně se zvrhlou rafinovaností.*

- - - 9 - - -

Během těch čtyř dnů, prožitých ve společnosti chlapa-Rumcajse, společně cíhali na zajíce, jestli vleze do nastraženého oka – nedočkali se sice, ale ráno tam byl; pomáhaly při stahování a kuchání a opékání a pojídání toho zvířete, všechno s nadšením a s očima vystrčenýma navrch hlavy, aby jim nic neuteklo (v zápisu stálo, že *prošly některými otřesnými zážitky s tím evidentně společensky vyloučeným člověkem* (kolegyně to nazvala *odpornou zkušeností*), *jakých by měly být děti důrazně ušetřeny ve svém, tedy jejich i našem zájmu*); naučily se trhat ostružiny a lesní jahody a borůvky a maliny, a naučily se také, že ze stromů se kuličky netrhají a nejedí, protože by z toho mohlo být špatně – a naučily se to vlastní odpornou zkušeností, protože jim špatně bylo. Naučily se pít vodu ze studánky, ač se jim vůbec nechtělo a měly strach, že jim zase bude špatně, že se otráví a že do nich vlezou brouci, protože doma jim pít z potoka přece zakazovali! „A co když umřu?“ vyzvídala Kája, než se poprvé napila. „Neumřeš.“ - „A co když jo?“ - „Tak to ti už to bude jedno.“ - „Nebude.“ - „Bude. Jestli umřeš, tak spíš. A jestli spíš, tak máš všechno jedno,“ slyšela odpověď, a s tím skoro musela souhlasit, tak už se nehádala. A pila. A po ní i Ivan, když ho k vodě

násilím dostrkala a vysvětlovala mu přitom, že neumře, že to je dobrý, ale že se nesmí do vody potopit nosem, jenom pusou, a pořád si nos otírala a poprskávala a pokuckávala, jelikož tu nedobrou zkušenost udělala právě sama a měla nos zanesený vodou, a hlídaly dům, když chlap spal, a zjistili, že brouci jsou všude, ale nekoušou, jen někteří, a naši hada, ale nesměli na něj sáhnout, volal na ně z domu chlap, a nesměli k němu ani jít, volal poté, až nakonec vstal a šel se tedy podívat, aby zjistil, že je to jen užovka, avšak odvedl je raději pryč, pyšný, že je naučil mít z hadů strach...

Během těch čtyř dnů se ty děti opravdu ukrutně zašpinily – ale oči jim z těch ušmudlaných obličejíků vesele zářily, a vždycky, když se vracely „z čekání“ u lomu a hulákaly, že „Nepřišílííí,“ a hulákaly i před chalupou i v ní, že tam nikdo nebýýýl a že už je to nebavíííí a že chtějí něco dělášáš, vždycky vypadaly kouzelně a chlap, přestože mu po zádech z toho jekotu běhal mráz a stýskalo se mu po dřívější nudné samotě, do uší si cpal mech a v hlavě mu cvakali permoníci, řval na ně jen málokdy, jen ať jsou chvíli zticha, ale i on se učil a brzy je pokaždé nějak zaměstnal, třeba lovem medvěda a nebo úklidem, a nechal je vynášet všechno ven před chalupu, a pak zase skoro všechno zpátky dovnitř.

Naučily se chytat pavouky a házet jim do pavučin mouchy, naučily se dávat pozor, kam šlapou, a hlídat, jestli vědí, kde jsou a kudy zpátky, a vnímat, co se kolem nich děje, a starat se o sebe, o svoje potřeby a svůj hlad, který je naučil sníst všechno, co je k jídlu, ač to někdy nevypadá vábně a nechutná jako cukrkandl, a zjistily, že svět – tedy les – je plný dobrodružství, medvědů a draků a jiných zvířátek, kde je každé ráno čeká tisíc nových úkolů, a naučily se napsat klackem do písku AHOJ MAMI A TATI, a napsali to vždycky oba, každý za sebe, když přišli na vyvýšené místo čekat na svou maminku, aby měla radost, až si pro ně přijde, a naučily vylézt na strom a neřvat zbytečně moc dlouho, když z něj spadnou dolů, a to všechno a ještě mnohem víc se naučily během čtyř krátkých, vlastně dlouhých dnů, než je z lesa řvoucí a vzpírající se odnesli policisté do jednoho auta, do druhého usadili chlapa, a pak je předali sociálním pracovnícím, které jim daly krabici bonbónů, aby je udržely sedět, a soustrastně přerývaným jim hlasem oznámily, že v lese na maminku už čekat nemusí, protože maminku už neuvidí, protože maminka už není, ale to nevadí, že je má pořád ráda, ale není v nebičku, ani v pekle, ale už za nimi nepřijde a nebudou si hrát, ale že to musí vydržet, že se budou mít dobře a ony že jim budou moc a moc a moc

pomáhat, a cpaly jim přitom všechny plyšáky, co jich v místnosti bylo, a měly pochopení, že děti jsou frustrované tím člověkem a teď je nechtějí, ale nechápaly, jak to, že vůbec nepláčou, a možná proto jim řekly, že maminka je mrtvá, aby v nich vyvolaly *přirozenou reakci*, kterou postrádaly. Jenže ony plakaly; jen to nebylo slyšet, a téměř ani vidět. I drobounké slzičky jim tekly, avšak mračily se a Ivan bouchal pěstí do skotu a říkal: „Ne!“ a „Ne!“ a „Ne!“ a tak pořád dokola, čím víc ho diplomovaná specialista uklidňovala, tím silněji a s větší citovou účastí to dělal, a tím úporněji se Kája dívala kamsi jinam, pryč, ven z okna, a tvářila se, jako by nic a nikoho v té místnosti nevníkala a neviděla.

Během těch čtyř dnů vstávaly s rozbřeskem – a někdy byly a jindy nebyly první, a pokud už byl chlap na nohách, od rána pomáhaly lámat roští a kácet strom a osekávat větve a nosit je k domu a skládat na hromadu, a pokud ještě spal, nechaly ho spát a tiše vypadly ven, jedinkrát jím poučeny, že ho nemají budit, ale tak hodně nahlas a výmluvně, že si to zapamatovaly a šly ven samy, hledat zvířata a houby a vosy a vodu a také dravce, které jim chlap ukázal, a dívaly se jim z dálky do hnízda na mladé a nadšeně o tom vyprávěly sociálním pracovnícím, které je poučily, že dravci jsou nebezpeční, i medvědi. „Já vim,“ přikývl

Adámek, a ukázal dva prsty, že tam byli „čyži p(t)áčci“, a že je Rumcajs má rád, a „mně taky, má rád,“ přikývnul spokojeně, a ty dvě v tu chvíli měly místo očí skleněnky a svalstvo ochablé i ve tvářích... „Chcete za tatínkem?“ napadlo paní Volezlou, a děti rázem na les a na mladé dravce i starého chlapa zapomněly a rozjařeně souhlasily, takže se tam, za tatínkem, do nemocnice, po pár dnech i podívaly, a vyprávěly mu, že se maminka ztratila, že už prej není, ale někde asi je, možná schovaná, asi ji někdo schoval, a ona nemůže ven, tak že by ji měli jít hledat, a nebo na ni počkat u toho Rumcajse, co bydlí v lese, protože tam je hezky les a taky medvěd, vyprávěly překotně, skotačíc v tatínkově posteli, až je co chvíli musel někdo sundat, protože ohrožovaly hadičky jeho kapaček, a tak tam mohly zůstat je chvíli, než mu sociální pracovnice naznačily obtížnost jejich situace, neboť ony těm dětem musí zaručit klid a štěstí a domov. Zaručit to samozřejmě nemohou, souhlasily s otcem, ale musí, a tak děti přes jejich odpor odtáhly pryč, aby se pak ještě za tatínkem vrátily a v klidu, nerušený mu oznámily ještě jednu smutnou novinu, další k těm předchozím, jež jim trhají srdce, ale bohužel, takový je život, takže teď se nově zdá, že děti u něj rozhodně být nemohou, a že budou muset někam, kde o ně bude postaráno, o všechno, to je přece jasné, že malé děti potřebují nutně péči

nepřetržitou a úplnou ve všech směrech, třeba uvařit a vyžehlit prádlo, a pořádně je každý den umýt, velmi důrazně zdůraznila paní Šklebivá, a že z toho samozřejmě taky nemají radost, naopak, ale že se nic nedá dělat...

Nakonec to místo našel. Neporadili mu ani na sociálce, ani na Policii, ale tam i tam se něco málo dozvěděl, a možná, mezi řečí, i víc než něco málo, takže teď stanul pár desítek metrů od rozpadající se chýše, v níž jeho děti strávily první dny poté, co přišly o maminku, jeho ženu, a díval se na ten domek a sípavě se vydýchával a čekal, až se mu přestane motat hlava a až mu přestane tak divoce bušit srdce, až se mu ruce přestanou třást a až se trochu odpaří pot, jímž měl zmáčené všechno prádlo.

Chlap vyšel zpoza stavení a hned si všiml, že tam něco nesedí. Vlastně sedí; tam, kde by měla být jen holá mez, tam kdosi seděl a civěl na něj a jeho příbytek. Popošel k němu a zíral tam stejně upřeně, jako on na zíral sem, jen nevěřícíji; jako by čekal, kdy se tamodtud vytratí a zbude po něm zase jen holá mez, jaká tam správně má být. Host však nezmizel a chlap musel tu vidinu poznat a nebo rozptýlit, vzdálenost mezi nimi se po krůčcích zmenšovala a

přítom se celou dobu okukovali navzájem opovržlivě, vyzývavě, agresivně i posměšně, až si nakonec mlčky stáli tváří v tvář, jeden snědě opálený, šlachovitý, zarostlý, špinavý pubuda, druhý bledě rozměklý, oholený skoro plešatý vetřelec, a oba čekali, s čím ten druhý přijde.

„Co chceš, tady?“ ucedil nakonec chlap.

„Koukám.“

„Na co?“ ohlédnul se k svému příbytku.

„Na tebe. Co na tobě viděli.“

„Kdo?“

„Moje děcka,“ řekl příchozí posmutněle, a chlapovi trvalo, než porozuměl.

„To byly tvoje, voni???“ zadíval se na příchozího se směsí zvědavosti a přezíravého opovržení.

„Taky jsem si to myslel,“ znovu se zamračil, ale nedodal nic o proraďných ženských, nýbrž to, že mu děti sociálka sebrala; že se o ně prý nedovede postarat.

„Tak seš magor,“ byl chlap rychle hotov, obrátil se a šel zpátky, jako by už všechno věděl. Návštěvník opatrně vstal a klopýtavě se sunul za ním a vysvětloval, že nejspíš je magor, když je tady a baví se s nějakým poustevníkem, co žije v lese jako magor, a cizí děcka si k sobě vezme a bydlí s nima v lese a nechá je spát na zemi...

„No a co?! Byly však spokojené, ne?“ obrátil se chlap.

„No byly, právě,“ rozhodil souhlasně rukama. „Tak jsem se přišel podívat, co se jim tady tak líbilo.“

„Já, určitě.“

„To už jsem vyloučil, když tě vidím,“ dokonce se usmál.

Chlap ho provedl svým obydlím a ukázal mu, kde a v čem děti spaly, kam s nimi chodil, co je nechal dělat, co jim dával jíst, jaká nebezpečí jim kde hrozila a kam se okouzleně vracely, a vyprávěl, co kde vyvedly, a on pomalu zjišťoval, že se tam jeho dětem zřejmě nejvíc líbil tenhle chlap, co mu teď holými neumělými větami vykládal své zážitky.

„Máš to tu hezký,“ poznamenal rozpačitě. „Takový dost hrozný,“ dodal, aby měl jistotu, že jeho ironie bude správně pochopena.

„Nic moc,“ mávl chlap rukou; ironie se s jeho vnímáním zjevně minula.

„To je přesnější,“ ušklíbl se, a chlap úsměv postřehl, zbystřil a nerudně zadýchaného, upoceného a pobledlého návštěvníka přehlížel.

„Vidiš? Dobře,“ zeptal se. „Nechceš umřít tady, mně?“ dodal jen z malé části žertem, když on přikývl.

„Že bys mi dal ránu z milosti?“ podobně nevesele zažertoval host.

„Doma si běž umřít,“ zavrtěl hlavou. „Bych byl za prase, znovu, že tady mám mrtvolu.“

„Jakou?“ zbystřil on, ale rychle mu došlo, o kom se mluví, a zbledl ještě znatelněji. Díval se na něj dosud opovržlivě, kdykoli se mu cosi nelíbilo, a takových *cosí* bylo mnoho; místo, kde děti spaly, vlastně celý příbytek, a jeho vnitřnosti především, i chlapova řeč a jeho pohyby, bezmála všechno se mu tady zdálo hrozné nebo směšné, a bylo to na něm znát, stejně, jako bylo vidět na chlapovi, že se mu ten člověk nelíbí, a jediné, co jej drželo a proč se s ním vůbec bavil, bylo vědomí, že je to otec těch dvou, co mu svými ječivými hlásky rozmetali dřívější svět, a jediné, co tlumilo jejich otce a bránilo mu odsuzovat tvrdě a upřímněji, byla vzpomínka na nadšené vyprávění jeho dětí o tomhle místě a tomto člověku.

- - - 11 - - -

„Jsem tam našel tu jejich, tu...“ ukázal směrem, kde ležela matka dětí, když ji našel, ale zarazil se a shlédl na příchozího, který však dělal, jako by se ho to netýkalo. Jen se tvářil strnuleji. „Co sem měl dělat? Odnýst?“ vysvětloval, a otec přikyvoval, že to je jasné, a nechtěl slyšet nic víc, tak souhlasil nápadně, a k tomu i rukou naznačoval, že to stačí.

„A to ji ani nehledaly?“ zeptal se věčně.

„Ani ne. Nebo tak určitě jo, ale ne tak moc.“

„Jsou to zmetci,“ pokusil se znovu usmát.

„Ale jo, ptaly se. Ale jsem jim řekl, že je hledá. Že musej počkat,“ zavedl ho na místo, kam děti chodily své rodiče vyhlížet. „Tady chodily sem, čekat. Na vás,“ neubránil se posměšku. „Ale jinak dobrý byly,“ povídal, zatímco se on rozhlížel kolem a představoval si, jak tam jeho děti běhají a vyhlížejí maminku, a chlap pokračoval: „Brečely taky, jo, ale v noci jenom. Kluk ten po tatínkovi, říkal takhle to, smutno po tatínkovi že má, a holka po mamince zas říkala. A pak si to zas vyměnily. A pak ještě hádat se začaly, komu je smutno po kterým, ale pak usnuly nakonec vždycky. Se vobjímaly přitom, hezky. To sem koukal, hezky, fakt, vychovaný sou,“ nerad zakončil uznale, a otec koukal do lesa a mlčel, než po dlouhé přestávce konečně promluvil.

„Jak vypadala?“ naznačil kývnutím hlavou, koho má na mysli.

„Blbě,“ pokrčil chlap rameny. „Sem je vedl dom a byla tam, sem ji našel. To sem nemoh, aby to věděly. Líto mně jich bylo, fakt.“

„Už ho chytli,“ mluvil s očima upřenýma jedním směrem, kamsi do lesa.

„Si mysleli já, že sem to byl,“ postěžoval si chlap, on však nevnímal a mluvil dál:

„Ale řek jim, že ji tam tak našel, už mrtvou, prej. Že mu to bylo jedno, že se na ni stejně udělal. Že je prase

jim řek,“ vykládal a díval se kamsi do stromů, a chlap poslouchal a nevěděl, jestli rozumí, ani jestli má mlčet nebo mluvit, věřit nebo odporovat, tak mlčel a prohlížel si ho. Jenže otec už končil: „To je docela hnusný, ne?“ podíval se chlapovi do očí, a ten sklopil zrak. A tím přikývl, protože odpovědět nechtěl. „Že oni mu to prej museli věřit. Že nemaj prej žádný přímý důkazy proti němu,“ kroutil hlavou. „Že to je klidně možný, že se jí prej ztratila peněženka a prstýnek nebo co, tak že klidně prej to mohla bejt loupež,“ znovu se na chlapa zahleděl. „Je to hnusný,“ souhlasil chlap. „Celej tenhle .. tahle společnost je hnusná,“ zašklebil se významně, jenže otec přitakal, tak musel upřesnit, že: „Ty taky.“ Otec však i poté kýval, že ano, tedy chlap ještě dopověděl: „...seš hnusnej,“ aby byl správně pochopen. „Já vím,“ vzdychl otec.

- - - 12 - - -

Chlapovi z lesa ten člověk připadal jako ztělesnění všeho, co se mu na společnosti nelíbilo; její nevypočitatelnost, proradnost, nespravedlnost, faleš, prodejnost, nepřírozenost a spoustu dalších podobných vlastností teď vkládal do člověka, který by v přirozeně spravedlivém světě očividně už nebyl. Neměl ho rád a řekl mu to – jenže on souhlasil, a to

chlapovi nešlo na jeho přirozený vypočitatelný rozum. „Mrtvej měl bys bejt, ty,“ zamračil se na hosta, který však znovu souhlasně pokrčil rameny. „Jo?“ ujišťoval se chlap, že jeho gestu rozumí správně.

„Jo,“ zopakoval otec samozřejmě.

„Ty bys .. chtěl? Mrtvej, bejt?“

„Ne. Ale měl bych. A možná by to tak bylo lepší,“ řekl otec, a chlap si jej od té chvíle už neprohližel, už si ho měřil, jako by očima měřil návštěvníka z jiné planety, z jiného světa. Protože on pro něj z jiného světa byl.

„Děcka máš, ne?“ připomněl mu.

„No právě,“ ožil maličko. „Nemám už, jednak. A kdybych neměl vůbec, možná by to bylo lepší. pro ně, ne pro mě. Protože co teď s nima bude..?“

„Ta se postará vo ně, ta společnost tvoje, ne?“ namítl chlap vážně. Na to ale přišla reakce ještě živější, málem ohnivá:

„Já nechci, aby je zkurvila tahle zkurvená společnost,“ chtěl říct rozhodným hlasem s kamennou tváří, ale slzy v očích a zoufalství v srdci ho zradily.

„Co naděláš,“ pokrčil chlap rameny. Smířlivě.

„Já už nic,“ otřel si oči. „Ale ty bys moh',“ zahleděl se na chlapa významně.

„Já?“ ušklíbl se ten. „Já ani ten, svědek jako bejt bych nemoh',“ vrtěl hlavou, jak je ten svět k němu nespravedlivý. Jenže příchozí mlčel a koukal, a

chlapovi se zvolna rozsvěcelo. „To jako, s těma myslíš, jo, s těma děčkama že bych..?“ soukal ze sebe, zaskočen takovou nabídkou od člověka, kterému předtím říkal to, co mu říkal.

„Vadily ti? Nějaký cizí parchanti tě nezajímaj? Ten tvůj klid tady je důležitější? Bojíš se?“ mluvil s pohledem pevně upřeným do chlapových očí, a vůbec teď nevypadal, že by měl umřít, a chlap to viděl.

„Ne, hovno, já bych jo, klidně, rád možná, jo, ale to ne, fakt ne,“ rozkládal zešíroka svůj postoj. „Nebo jak jako?“

„Seš líná sračka, ale tohle zvládneš,“ přesvědčoval ho otec.

„Ne,“ váhavě kroutil hlavou.

„Tady byly spokojený,“ řekl otec to, co jej sem přivedlo.

„Ale jo, já však taky, to jo, ale sebrali je pryč, snad přece, ne?“

„Říkaly mi, že se jim tady líbilo,“ trval na svém. „A tam se jim nelíbí, v tom ústavu. A mně se nelíbí, že tam jsou. Kdo je bude vychovávat, a k čemu?! Ovce z nich udělaj, na porážku. Takový krávy! Hlavně jenom žrádlo a hadry a spoustu věcí. K hovnu! A jako stádo na oběd, a do postele, a na klouzačku, opatrně, aby se neškrábly – aby se nic nenaučily, jen bečet jako...“

„Já jsem je naučil něco,“ skočil mu chlap pyšně do řeči. „Napsat 'Ahoj mami a tati'. Tam, do písku.“

„Vem si je sem,“ málem prosil otec.

„Tak já nevím,“ rozpažil chlap rukama. „Jako na prázdniny třeba myslíš?“

„Jako aby je nezkurvila tahle společnost myslím!“ řekl otec pevně. „Naučíš je o sebe postarat, to stačí. Tohle už nemůže trvat dlouho, tenhle divnej svět, a pak to budou potřebovat, pak bude všechno jinak a...“ odmlčel se, než vymyslel nějaké zakončení: „Bude každéj sám za sebe.“

„Ale počítač tady nemám, ale,“ pokoušel se chlap odporovat.

„Naučíš je chytit si myš, když budou mít hlad.“

„To jo,“ usmál se. „Ale nevyperu.“

„Na to se neumírá.“

„To ne.“

„Naučíš je spolehnout jenom sami na sebe!“

„Na koho jinýho taky..?“

„Bereš to?“

„A co ty?“ uvědomil si chlap najednou. „Jsou tvoje, ne?“

„Já už jsem mimo.“

„Umřeš?“

„Myslel jsem, že vydržím dýl. Ale .. nějak se to .. nevyšlo.“

„Tak jo. Aby ti je ta společnost sežrala,“ pokýval chlap hlavou, nejspíš aby ho utěšil.

„Se rozpadám,“ vysvětloval věcně. „Možná ještě rok, dva, možná maličko víc, ale maj se na mě dívat, jak

jim chcípu před vočima?“

„Máš blbý, no jo.“

„To radši ať se dívaj na tebe,“ přidal nový pokus o smutný, ironický úsměv.

„Jo! Naučím, něco!“ rozzářil se chlap, narážku jako by vůbec nepostřehl, odběhl do chalupy a vrátil se s řezbářským nožem a dvěma vyřezávanými předměty.

„To je tvoje?“ vzal si otec nůž místo těch výtvorů.

„Jo,“ nakrčil chlap zkroušeně čelo. „Tak jasně, jsem lhář, podvádím, taky tu civilizaci furt potřebuju, jo, tak jo, uznávám to...“

„Možná by to šlo zubama,“ vrátil nůž a vzal si díla.

„To nejde,“ zavrtěl hlavou, a z jeho výrazu bylo znát, že ví, o čem mluví.

„Hezký,“ vrátil mu to bez zájmu.

„Bych je to naučil,“ znovu se rozjasnil.

„Kája by radši tancovala.“

„To nenaučím.“

„Tak ne,“ začal si otec mnout spánky. „Myslel jsem, že to uděláme...“ odmlčel se. „My dva,“ ohlédnul se kamsi do lesa, za svou ženou.

„Uděláš,“ prohodil chlap konejšivě.

„To bych tady asi nebyl, chápeš?!“ sykl zlostně „A nedomlouval bych, že ji budeš ty učit z klacku vyřezávat nějaký panáky.“

„Promiň,“ opáčil chlap pokorně, ale navázal s

podobnou bojovností. „A cos je ty naučil?“

„Já?“ zamyslel se. „Mluvit. A poslouchat a vnímat, co říká ten druhý. Rozumět mu a poznat hloupost, a neposlouchat hlouposti, a nemít rád některý lidi a některý lidi nesnášet, a poznat je od takových, co jsou dobří,“ odpovídal, ale víc sám sobě než jemu. „Bejt samostatný jsme je naučili. Až moc,“ povzdechl si. „Jako by nás někdy ani nepotřebovaly. Takže jsme je připravovali .. na tohle. Naučili jsem je strašně málo, ale teď .. já víc už nezvládnou,“ odmlčel se. „Neměl jsem je mít. Byla to blbost. Co teď už? Aby se jenom dívaly, jaká sem nemohoucí troska? Jak umírám? Proč?“

„To jo,“ tóny jejich hlasů se ladily. „Škoda tě, že umřeš.“

„Postaráš se vo ně? Tam by to měly strašně těžký, co maj bejt. S těma krávama.“

„Jo. Když to půjde...“

„To zvládneš,“ povzbudil ho, hledě mu na boty; nechtěl se dívat na něj celého, aby jej nemusel celého soudit a hodnotit, protože nechtěl být jedovatý, avšak věděl, že by byl jedovatý; spravedlivě i nespravedlivě, upřímně i neupřímně, protože v něj věřil i nevěřil, souhlasil s ním a zároveň mu přišel směšný – ale především tomu chlapovi teď záviděl. Místo, kde žije, způsob, jakým žije, i volnost, s jakou žije a může žít – a nemusí žít. Volnost, o jakou on sám s dětmi přišel –

ale přesto, že chtěl žít a musel s nimi žít, nemohl. Nemohl, a musel se pokorně dívat, jak o své blízké přichází a jak tenhle svět klopýtá dál, jako by se nic nestalo. Neměl se rád, že svoje děti takhle podvedl a odevzdal do spárů lidem, jimiž opovrhoval, a společnosti, které si nevážil a nevěřil jí. A neodvažoval se na chlapa dívat a soudit jej, když jinou přijatelnou možnost neviděl.

- - - 13 - - -

„A budeš tady s náma?“ vyzvídala dívenka, když ji i s bratrem otec v lese přiváděl k té chalupě.

„Dneska jo,“ přikývnul.

„A potom?“

„Potom musím do nemocnice.“

„To je škoda.“

„A kde je Rumcajs?“ staral se kluk, protože u chalupy nikoho neviděl.

„Najdem ho!“ křiknul hravě, a kluk se hned rozběhl hledat.

„My na tebe budem čekat. A na maminku,“ řeklo děvče. A on je zdvihl do náruče, zavrával a raději se posadil na zem a vzal ji na klín a díval se na ni, a ona na něho.

„Já budu s tebou pořád,“ řekl a díval se jí přitom do očí, ona však před jeho upřeným pohledem uhnula a

tahala ho za rukáv. „I když mě neuvidíš,“ pokračoval, „...budu s tebou pořád, a pořád se budu dívat, co děláš, jestli nejsi smutná, jestli nezlobíš...“

„Pořád?“

„Určitě!“

„S Ivanem taky?“

„Taky.“

„A maminka?“

„Maminka...“ zaváhal a hledal, co říct povzbudivého, aby se doslova neopakoval, a aby to jemu samotnému neznělo falešně.

„Uvidíme ji ještě?“ skočila mu do úvah.

„Snad...“ dostal ze sebe alespoň alespoň tónem povzbudivým; hodlal doplnit cosi o tom, že když zavře oči, tak maminku uvidí, a podobně, ale nemusel to říct, zachránil ho Ivanův křik, ohlašující z chalupy, že ho našel, že je tam a že mají přijít, a k tomu sem doléhal chlapův hlas a smích obou, takže za nimi vyrazili a on raději pospíchal, protože věděl, že na tuhle otázku neumí odpovědět, a věděla to i malá dcerka, ale nedomáhala se odpovědi, protože tušila, že dobrou odpověď by dostala hned, a jinou slyšet nechtěla.

Obě děti, umyté u potůčku, odnesl do chalupy, na

kůži, kde měly spát přikryty hadrem. Čistým hadrem, vyprášeným, i ve vodě vymáchaným, připomněl si, aby se uklidnil. Na sobě tepláky; pamatoval si, že jim prý v noci byla zima, a vybavil je, a ony se přikryly a čekaly, co bude.

„Pohádku,“ poprosila dívka.

„Jo! O Bajajovi,“ přidal se kluk, a on jim tedy vyprávěl. O dědkovi, co honil v lese myš, která mu pořád utíkala a on ji nemohl dostat, líčil na ni pasti a lákal ji na dobroty, všechno marně, myška byla pokaždé chytřejší a rychlejší, až za ním jednou přišli holčička s chlapečkem, kteří mu pomáhali, běhali tam a křičeli a hráli si a spoustu věcí se tam naučili, a ta myš byla zvědavá, co to je za děti, tak si jednou večer, když chlapeček s holčičkou už byli tiše a spinkali, vlezla dovnitř, aby se podívala, co to je za děti – a prohlížela si je a nedávala pozor, takže ji dědek chytil a zavřel do sklenice, kam se na ni hned ráno děti šly podívat, nosily jí tam zrníčka a koukaly, jak žere, a sledovaly, jak v noci spí, a učily se od ní, že před spaním se nepovídá, ale usíná se hezky tiše, aby se jim krásně spalo a aby se jim zdály příjemné sny.. „To není dědek, to je Rumcajs,“ namítal občas kluk, a nebo říkal, že chce taky myš, a zvedal se a hledal ji, a volal, že ten kluk je Ivánek, já, a on ho dokola pokládal na záda a na vše jen přikyvoval, že jo, a mluvil dál.

„Tak buďte hodní, jo?“ zakončil vyprávění. Děti začaly smlouvat, ať nechodí, a on vysvětloval, že se nedá nic dělat, že musí, ale že za nimi přijde. „Nebude to zítra, ani brzy, ale přijdu za váma. Určitě. A schovám se za strom a budu se dívat, co děláte!“ zdvihl výhrůžně prst.

„Tak už běž,“ opáčil kluk.

Výhrůžně vztyčený prst mu povadl, ruka sklesla a on řekl, že ještě počká, až usnou. A myslel na to, co mu chlap řekl, když se zajímal, co budou dělat v zimě. 'Zatopím.' A voda, ptal se dál. 'Bude sníh.' A škola? 'Číst je naučím.' Z čeho? 'Vymyslíme.' A myslel na to, zda mu takové odpovědi měly stačit...

„Pojď si k nám lehnout,“ dělala mu Kája místo, ale hoch ji strkal zpátky.

„Ne,“ zavrtěl hlavou. „To už bych od vás nevstal.“

„Ty už nikdy nepříjdeš?“ zeptala se vážně.

„Zítra!“ opravil ji důležitě bráška, a otec současně zavrtěl hlavou, že ne, že určitě přijde, ale vzápětí mu došlo, že vrtí hlavou upřímně, že opravdu víckrát nepříjde, jen klame vstřícným úsměvem. Políbil je na tvář, na což si kluk tvář divoce otíral, ale ruku otci pohladil, a ten je ještě pohladil a rychle se odvrátil, aby si otřel oči.

„My budeme čekat,“ ujistí jej dívka.

„Já taky!“ přidal se kluk, a on cítil, že už jim nemůže lhát, ani říkat pravdu, tedy už tam nemůže víc

zůstávat.

„Mi něco spadlo do oka,“ prohodil, aby se na ně mohl dívat vlhkýma očima, couval zvolna a Karolínka ho sledovala, až vytáhla ruku a lehce mu zamávala:

„Ahoj,“ špitla a pokusila se o úsměv, stejně jako on se celou dobu snažil usmívat, a zatímco tatínek mizel ve dveřích, ona těm úsměvům důvěřovala, a obě děti se pak k sobě choulily a něco si špitaly, ale to už tatínek neslyšel, takže neměl tušení, že se domlouvají, že když jim dědek-Rumcajs žádnou myš nechytí, chytí si ji sami, a potom, jednou, až za nimi taťka přijde, s mamkou taky, připomněl kluk, tak jim ji oběma ukáží...

„Já teda když tě vidím s nima, todle, to bych nepřežil asi, todle mě se stát. Fakt ne, jo. Ti teda nezávidím. Já bych děcka nechtěl, to by nebylo pro mě, fakt ne, tohle,“ pustil se do něj venku chlap a kroutil přitom hlavou tak, že se mu málem začala točit. „Sem nemoh to poslouchat, ani vidět ne, sem musel ven.“

„Ty nemáš děcka?“ prohodil on, ale vnímal jen zčásti, z malé části, když duchem byl stále v té místnosti.

„Nemám,“ kroutil chlap hlavou dál. „Měl jsem. Takový taky, kluky dva. Ale nemám už, dávno. Nevim. To je dávno, víš?“

„Umřely?“ zarazil se.

„To by možná lepší bylo, pro mě,“ zašklebil se.

„Rozvod,“ dodal vysvětlení. „Pak seš nic, nula. Jenom platíš, a prosíš. Na to seru. Nedáš, tak nejsou. Co nadělám? Nic.“

„Jaký to je?“

„Dobrý. Teď už. Ale ti nezávidím. Fakt ne. Já sem teda dycky už jako děcka ne, jako mít, potom už, ale teď vůbec. Voni sou milý, docela, a pak to, ti je seberou?!“

„Co naděláš?“ pokusil se znovu o úsměv.

„Nic, právě! Umřít není špatný, když to moc nebolí teda,“ zasmál se mnohem upřímněji. „Ale tohle, to ti nezávidím. Tos měl umřít dřív, fakt jo.“

„Asi máš pravdu,“ přitakal sklesle.

„To vim!“ dorážel chlap. „Tvoje věc jako to je, jasný, ale tohle...“ znovu se obrátil k chalupě a k tomu, co viděl a slyšel. „To sis teda .. ne dobře, neudělal,“ ještě obtížněji než jindy hledal vhodná slova.

„Co naděláš?“ zopakoval, teď už bez úsměvu.

„Nic. Teď už,“ došlo chlapovi.

„Tak co mi poradíš?“ zeptal se ho, a chlap stál a koukal, a rád by poradil, ale nemohl, ani pokračovat nemohl, a tak jen naprázdno pohnul čelistmi, jako by cosi říkal, ale němě, beze slov, až nakonec mávl rukou a odešel za chalupu.

„Dík,“ usmál se otec, a odešel také. Pryč, a s pocitem, že sice neudělal nic dobře, ale udělal všechno, co udělat mohl.

Jenže pocit, že udělal všechno, co udělat mohl, slábl s každým krokem, a místo něho se jím rozlézal stesk a nářek svědomí, že takhle nesmí odejít, a také vztek na svět i na sebe samého, že na tenhle svět přivedl svoje děti a ať už je nechá tam nebo jinde, vždycky to bude špatně a vždy jej budou svírat a ničit výčitky a zoufalá bezmoc, tak silné, že jeho zchátralé tělo spadne na kolena a nezvládne ani vstát, ani se pořádně nadechnout, a mysl zatouží tam zůstat, ležet a pomalu chladnout a vyhasínat, neschopna ani se vrátit, ani pokračovat dál, ani si nadávat, ani se chválit, jenže v tomhle mysl tělu nevládne a tělo bylo ještě stále přiživováno chemií, a tedy zatím životaschopné, byť jen velmi, velmi omezeně, a velmi, velmi dočasně, a tak bezvládně schoulený klečel a čekal, až se jeho zchátralé tělo probere a bude schopno jít...

- - - 15 - - -

Kdo ví, jestli tomu jeden nebo druhý věřil, že děti budou v lese budou déle než pár dnů. Otec možná, chlap těžko. Chtěl jen pomoci. Jemu, snad dětem, možná sobě přinést trochu radosti. Zatajil, že na zimu chodí 'do útulku', jak tomu říká, ale neměl výčitky. Tušil, že v zimě už tam dávno nebudou, a nespletl se. Byly s ním necelé dva týdny – ale těch pár dnů se mu

líbil svět, který dlouho předtím bral jako nutné zlo, jako danajský dar, který nelze odmítnout. Díval se na ně, jak jsou veselí a s jakým zápalem se do všeho pouští, někdy se musel dívat, když mu Kája ukazovala, jak tančí, a nejprve chtěla hudbu, tedy aby on zpíval; ustoupila, když nechtěl, že neumí, ale musel tleskat písničku, tak tleskal do rytmu *pec nám spadla*, a ona tančila, vlnila se a pobíhala, lomila rukama a stavěla se do figur a každou chvíli volala: „Dívej se,“ a on se díval a tleskal, a smál se, ale nebyl to výsměch, protože ona to měla za pochvalu a snažila se předvést mu co nejvíc a co nejlépe, jak to umí, a když ho Ivan důležitě volal: „Pojď, podívat, na moje dílo,“ aby mu pak předvedl řadu do země zapíchaných klacků, a když se ho zeptal, co to je, dozvěděl se, že přece *dílo*, co udělal, sám, takže je šikula...

„Vám není smutno?“ ptal se jich, když se jednou zase smály.

„Je,“ posmutněla Kája. „Tobě taky?“

„Ne.“

„Jak to?“ divila se tomu přiznání.

„Proč? přidal se Ivan.

„No,“ hledal odpověď. „Vlastně je mi.“

„Aha,“ přikývli oba spokojeně.

„Tak pojď s náma čekat,“ vyzval ho Ivan, a tak s nimi

jednou šel na jejich místo, kam chodily každý den alespoň na chvíli vyhlížet, až se někde mezi stromy objeví známé tváře, a sedly si tam jako do kina a trhaly přitom trávu a stavěly z ní stan, loupaly šupiny ze šišek, dělaly do mechu díry a hromádky z písku a kamínků, a loupaly kůru z větví a spoustu jiných věcí, zatímco se občas pozorně rozhlédly, jestli už .. třeba .. někde...

„Vám neřekli, co se s maminkou jako stalo?“ zeptal se, když tam s nimi seděl, protože citu moc neměl a zajímalo ho, jak je možné, že pořád mluví o obou rodičích a chodí čekat na maminku i na taťku.

„Řekli,“ odvětila dívka a dívala se kamsi do prázdna.

„Tak proč .. čekáte, na ni?“

„Aby přišla,“ podívala se na něj tak přesvědčeně a přesvědčivě, že proti své vůli přikývl a řekl jen: „Aha,“ a málem by se byl rozhlédl s nimi, jestli tam někde mezi stromy neuvidí se pohybovat její modré triko a žlutou čepici.

- - - 16 - - -

Když je přišla Policie znovu vysvobodit, odehrálo se všechno jako rutinní věc, jako by takhle děti z lesa zachraňovali běžně, jako se přivázejí rohlíky nebo odvázejí popelnice. Přijeli, prohlédli dům a děti, sotva

je uviděly, věděly co přijde, ale neutíkaly, jen stály a čekaly, než se k nim jeden policista sklonil a zeptal se, jestli půjdou s nima.

„Kam?“

„Do auta,“ mluvil, jako by vyjednávání s dětmi bylo jeho obor.

„A proč?“

„Tady nemůžete být.“

„Proč?“

„Přišel by na vás medvěd.“

„Já mám meč!“ probral se hoch a rozběhl se pro svůj klacek, kterým tam – jako mečem – otloukal všechno kolem.

„Tak si ho vezmeš s sebou, jo?“

„Tak jo,“ byl zdolán, ale hned se rozpomněl. „Rumcajs půjde s náma?“

„Ne.“

„Proč ne?“

„Je hrozně špinavej.“

„To nevadí, on by se umyl,“ namítá hoch. „Že by ses umyl?!“ obrací se na chlapa, přihlížejícího od chalupy tomu, jak odtud děti odvádějí, a ten nepohne hlavou ani na souhlas, ani záporně, a dívá se a stojí jako sloup, vlastně strom, nehnutě a strnule.

A zatímco jeden policista mluvil s dětmi, jiný přistoupí k chlapovi, sám za sebe, ne z úřední povinnosti: „Co jste se zbláznil, chlape?! Tahat je

sem!“

„A co? Vyhnat sem je měl?“

„Děcka v lese!“ kroutí policista hlavou.

„Spokojený byly.“

„Vy nemáte rozum,“ pokračuje ve svém policista. „Ale to byste nebyl tady, jinak,“ ušklíbne se.

„Taky jsem byl, spokojenej,“ dívá se na děti. „Děcka jsem nechtěl už, ale takhle jo, takhle bych je chtěl. Nic pořád je honit do něčeho, kroužky blbý, úkoly, stavebnice, barvy, na kole jezdit, písmenka, uč se, uč se, uč se,“ kroutí hlavou. „To ženský vymyslely. Nauč se, co já chcu. Sám nic nesmíš! Oni sami se učeť, dobře, nejlíp.“

„Měli bysme vás zavřít.“

„Oni jsou draci,“ usmál se. „Ty se ne to, neztratěj.“

„Ale co s váma,“ ušklíbne se znovu opovržlivě.

„Škoda,“ ztratí úsměv, neboť na něj děti právě volaly, jestli by se umyl.

„Ahoj!“ mával mu chlapec, a dívka se přidala:

„Ahoj. Přijď za náma, jo?“

Ale chlap mlčel a hleděl za nimi, až po chvíli tiše prohodil: „Budete silný. Jestli vás nezničeť.“

Policista jen mávnul rukou a pospíchal za ostatními, ale po chvíli se ozval křik, protože si děti vzpomněly, že musí čekat na rodiče, až sem za nimi přijdou, a rozběhly se zpátky, avšak je jiný policista chytil a vzal

na rameno a chtěl je do auta odnést násilím, ten první se s nimi ale dal do řeči a dozvěděl se, kam chodí čekat na rodiče, a šel se tam s nimi podívat, a tam s nimi dohodl, že mamince i tatínkovi napíší dopis a nechají ho tam, aby si ho přečetli, až sem přijdou, a aby věděli, že jejich Ivánek s Karolínkou jeli autem pryč, a aby za nimi přišli tam, do domu, kde budou mít svou postel. To děti uklidnilo, pohlídaly, aby všechno napsal, a šly s ním do auta, a ostatní kolegové se za ně zařadili a šli v řadě, vedeni nezvyklou trojicí.

„Seš voják?“ zajímal se kluk.

„Policajt,“ opravil ho.

„Já vim,“ přikývl Ivan. „A máš pistol?“ povídali si, a zbývající tři policisté se vzadu také shlukli a povídali si:

„Divnej les, co?“ - „Proč?“ - „Ten co ji zabil, ten úchyl.

Tenhle, co si sem bere malý děcka.“ - „Magoři.“ -

„Postrílet.“ - „Fašisto!“ - „A co s nima?!“ - „Jsou to taky

lidi.“ - „To vidím.“ - „Nemůžeš soudit sám, vole!“ - „A

kdo?“ - „Zákon asi, vole.“ - „Zákon je děvka.“ - „Zákon

je dobrej. Soudce je děvka.“ - „Sám seš děvka.“ -

„Vašek je děvka,“ zasmál se jeden a všichni se podívali dopředu, na Vaška, který vedl děti ven z lesa, holčičku držel za ruku a kluk se držel pouzdra na pistoli, a rozkládal jim, že dostanou zmrzlinu a určitě jim tam v televizi pustí nějakou pohádku. „O krtečkovi!“

vymiňoval si chlapec. „Nebo Bajaju!“ opravil se, a dívka, když se jí zeptal, řekla, že to je jedno, a ohlédla se zpátky, ale viděla jen další tři policisty, chechtající se pohledu na ně, a tak šla dál, zatímco chlap seděl v chalupě a představoval si, jak se asi musel cítit jejich otec, když je sem přivedl, a zatímco ti tři se dál smáli, že Vaše není děvka, ale je úchyl, a jestli není, mohl by si otevřít dětskej koutek a byl by za vodou: „Co ztrácíš čas u Policie, vole?!“ volali na něj, a pak se domlouvali, kdo a kdy pojede pro toho bezdomovce, a proč ho neměli vzít hned, že by to bylo jednodušší, ale že možná vůbec nic neudělal, a co s ním, když je to taky magor. „Sám seš magor, ty nácku,“ ozvala se odpověď. „Si na mě vzpomeneš, až ti nějaký magor ustřelí kebuli.“ - „Kroťte se, chlapi.“ - „Dostane do držky!“ - „Jo? Něco měkkýho a teplýho? Nechci!“ rozesmáli se opět, a tak jim cesta nudná vesele ubíhala.

- - - 17 - - -

Pár let je pro les jako nic. I když je těch let víc než pět párů, v lese jako by platil jiný čas, plynoucí kupředu jen pomalu, malátně. Cesta vede kudy vedla, stromy rostou kde rostly, někde možná jeden ubyl, jinde pár nových vyrůstá, ale jinak je to jako dřív, jako by ty roky nebyly, jako by se nic nezměnilo. Ale změnilo.

Les je stejný, cesta je stejná a stejně jako kdysi po ní jde řada velkých neohrabaných brouků s dlouhými tykadly na hlavě, velkým krkem a několika skvrnami na půlených zádech pískové barvy, putujících z jednoho kraje cesty šikmo na druhou stranu a mizejících tam za velkým balvanem...

Změnili jsou lidé. Jsou titíž, ale úplně jiní, když tudy jdou a jedna bota dopadne na brouky, pak se na nich proslápně druhá, menší bota, a kráčejí dál, aniž by si hmyzu dole všimli, vesele šveholíc, neboť se dlouho, velmi dlouho neviděli.

„A šukali tě tam?“

„Kdo?“

„Ježci asi.“

„Ty seš dobrá píča,“ smála se hlučně dívka, vlastně spíš už slečna s plátěnou taškou přes rameno spuštěnou hluboko k nohám, pohublá, s vlasy smotanými do chuchvalců, slečna, která ničím nepřipomínala dívku, jež tu před lety pobíhala, než snad jen tím, že se pořád jmenovala Karolína.

„Já na svět seru,“ opáčil s přezíravým mávnutím rukou mladík ve strakaté košili a riflích zastrčených do vysokých kožených bot. Ten malého Ivánka možná něčím připomínal. Možná. Něčím.

„Já seru na hajzlu,“ rozesmála se ona znovu, a on také.

„Ty seš taky dobrá píča,“ vrátil jí lichotku a smáli se

oba, a nevšíмали si vůbec chlapa jdoucího kus za nimi, který už mnohem víc připomínal dědka než Rumcajse, a který už je ani neposlouchal, neboť mu stačilo, co slyšel cestou sem. Sešel se s nimi před třemi dny v televizním studiu, kam si je pozvat, nejprve tedy najít, aby jim mohl předat to, co pro ně u něj před dvanácti lety schoval jejich otec, když je k němu přivedl, protože neměl odvahu svěřit to státu a jeho úředníkům, tak to svěřil komusi, koho nikdy předtím ani potom neviděl.

„Peníze?“ ptala se moderátorka ve studiu.

„Asi,“ pokrčil rameny.

„Vy to nevíte???“

„Je to vobálka,“ vytáhl ji z tašky, nepříliš silnou velkou, napůl přeloženou špinavou a pomačkanou obálku, kterou měl celých dvanáct let u sebe, přestože se už nikdy nechtěl o nic starat, hlídal ji a těšil se, až ji těm dvěma předá, počítal roky a dělal si na obálku za každé léto čárku, aby to nespletl, a víc než rok už se chodil do azylového domu radit, jak ty děti má najít, když samozřejmě nikomu neřekl, co pro ně má, protože ani on nikomu nevěřil, ani sám sobě, ale nakonec uvěřil, že je zase uvidí, když dostal pozvání do studia.

Nepamatovaly si ho a ani on je vůbec nepoznával. Ani podle vzhledu, ani podle chování, když je tak

poslouchal, jak se rozpomínají na svou minulost a dávají navzájem dohromady, že spolu byli už jen krátce, než Ivánek odešel k lidem, kteří si ale dívku vzít nemohli. Ona se na to už rozpomínala, a také si pamatovala, že se nakonec i ona dostala do rodiny, kde na ni byli hodní, ale byli hodní až násilně, až to obtěžovalo, až to vzbuzovalo agresivitu, alespoň u ní ano, když ji jako malou pořád česali a zdobili a převlékali, aby byla krásná – a ona byla ráda krásná – jen nechtěla být za panenku na hraní, pořád mile chválenou, že nevádí, příště už bude hodná, příště se neumaže, příště se to naučí líp a příště bude šikovnější, tak si zvykla být TEĎ špatná. A bylo jí to jedno a nebyla hodná, nejméně na ně, takže měla doma problémy, a pak jinde další a jiné, větší i menší, ovšem smála se pořád, tehdy i teď, když o tom vyprávěla, a vyrostlý bráška se rovněž chechtal, když říkal, že to měl stejný, že to byli paka a že mu dávali čocku, ale že jim teď vrací všechno i s úrokama, ale že jinak dobrý, že ho nechávaj žít, tak žije a nevšímá si jich, protože tak to má snad mezi normálníma lidma bejt, akorát dokud ho zase nechtěj vychovávat, to né, aby si někdo myslel, že sežral patent na rozum a hrál si na přísnýho fotra, to maj smolíka...

„Změnili jste se,“ řekl jim cestou, když toho slyšel víc, než chtěl.

„K lepčímu?“ mrkla na něj Kája rozverně.

„To vy asi taky, nebo ne?“ opáčil Ivan.

„Jo,“ uznal. „Tenkrát nejvíc, s váma.“

„K lepčímu?“ zasmála se Kája, a on přikývl.

„Dobrý, v poho, dík. Tak jste nám vděčnej asi, ne?“ zlehčoval to Ivan.

„Jo.“

„Oukyš, já taky,“ zubila se Kája. „A za co jako?“

„Nevim.“

„Oukej, normoš, já taky nevim,“ smála se.

„To přejde, to rozchodíte,“ přidal Ivan. „Nebo rozválíte.“

„Na hřbitově,“ rozchechtala se.

„Sorry,“ omlouval ji Ivan. „Vona je pipina.“

„Dobrý, má pravdu,“ krčil chlap rameny.

„Vidiš, mám pravdu!“ horlila Kája. „Je to alien, tak co!? Už nechce vopruzovat, má rozum! Že mám pravdu?“ obrátila se na něj, a on si ji nevěřicně prohlížel, ona však jeho pohled ani nezaznamenala, jako by tam ani nebyl, a pokračovala: „My jsme mladý, tak můžem překážet! Mám pravdu?“ znovu se na něj obrátila, ale teď už na odpověď čekala, jelikož nevěděla, jak pokračovat. Jenže chlap mlčel.

Souhlasil, ale mlčel.

„Jasně, máš pravdu,“ odpověděl Ivan místo něho.

„Každej má svou pravdu. A já mám navíc plochý nohy.“

„Jste jinačí,“ zopakoval chlap jinými slovy tutéž

myšlenku, a zpomalil.

„No v poho, víme,“ souhlasila Kája. „Von má ploché nohy a já mám malý kozy,“ smála se.

„A kde je máš?“

„Pubertáku!“

„Jo. Závidíš? Sem ještě mládě. Ty taky už můžeš skoky do rakve trénovat,“ povídali si dál, a oba se nezměněným tempem chlapovi pomalu vzdalovali, až najednou stáli na místě, kousek před sebou měli chalupu, ve které jako děti pár dnů spávali a kde čekávali na mamku a na tátu, zastavili se a trošku zaraženě hleděli do těch míst, jako by se jim cosi v hlavách probouzelo, když si Ivan najednou všiml, že chlap tam není, ani za nimi, nikde, že zmizel.

„Kde je ten bezdák?“ podivil se. „Kde jste?!“ zavolal, ale nedočkal se žádné odezvy. „To je kekel. Ani čau neřekne, fosil jeden, a nechá nás tady,“ řekl, ani Kája mu však neodpověděla.

„Já to tady fakt poznávám. Tamhle jsem chodila čůrat. A neměla jsem se čím utřít, fuj, to byl humus,“ rozpomínala se.

„A mně se tady líbí,“ posadí s tváří vesele rozesmátou, když obešli dům a podívali se do rozpadajícího se obydlí, kde už vůbec nic nepřipomínalo, že by tam

mohl kdosi přebývat. „Zůstanem tady?“ obrátila se na bratra.

„Jo,“ ušklíbnul se on. „Budem čekat, až si pro nás přijdou.“

„Kdo?“

„Funebráci.“

„Kdo to je?“

„Pohřebáci. S rakvema co vozej prdět do hlíny.“

„Ty seš vymaštěnej,“ zvažní ona, ale nějak hlouběji, niterněji, než by si ta věta zasluhovala. „Máš mě vůbec rád?“ znovu se na něj podívá.

„Čom bych měl?“

„Seš můj brácha!“

„Nojo. Tak jo, asi. Ale spát s tebou nebudu.“

„Proč ne?“

„Seš strašně vychrtlá.“

„Mně to hová.“

„Mně ne. Já mám radši tlustý kisny než vychrtlou fošnu, co se furt blbě gebí,“ prohodí vážně.

„Kecáš!“ nevěří.

„Si piš!“

„Fakt tlustý, jo???“

„Jak sud né, tak normoš, akorát, fajně zakulacený,“ vysvětloval, a ona si ho nevěřicně prohlížela, a chvíli nad tím přemýšlela, ale jen chvíli.

„A mně se tady fakt líbí,“ seděla na zemi, nohy

natažené a znovu zářila. „Já si to enem zkultivuju,“ začne hrabat ve své tašce a vytáhne z ní injekci. „Dáš taky? Mám pro voba dost.“

„Nejsem santus.“

„Seš. Akorát vo tom nevíš,“ opáčí a chystá si nádobíčko, ale zarazí se, rozhlédne a pokrčí nemotorně rameny. „Já jsem nechtěla žádný posraný peníze...“

„Já jo,“ opáčí on.

„Ty tak autíčko leda, tenkrát,“ ušklíbne se, a ruce jí spadnou a ona kouká nějak mrtvě, nepřítomně, strnule, duchem kdesi daleko, takže neslyší bratrovu odpověď a nevidí, jak si ji zkoumavě prohlíží, jinak než předtím, jakoby se zájmem, účastně; tím pak víc, když její strnulý výraz rozpustil plačtivý škleb. Ale to se už probrala a honem si otírala oči a znovu se začala smát: „Co čumíš?“ utrhla se na něj vlídně. „Sem se nějak zadumala. To nic, tos neviděl,“ rozptylovala gesty i slovy svoje rozpoložení, a on si k ní přisedl.

„Co to je?“ ukázal na ty věci.

„Dobrůtku,“ znovu se pustí do příprav.

„Seš si jistá?“ zeptal se jí starostlivě, když si vyhrnula rukáv. A ona se zarazila, zamyslela, obrátila se k němu a zahleděla se na něj.

„Máš lepší nápad?“ zeptala se, a on kroužil pohledem po jejím těle a po jejích potřebách, co si vybalila, ale neodpověděl. „Ivánku náš,“ dodala a usmála se hezky.

„Ivánek už nejsem. A nikdy jsem nebyl!“ odsekl a vstal, a ona mu koukala na záda, a znovu se rozhlížela kolem, na rozpadající se chalupu a místa, která měla kdesi hluboko v paměti, a obličej se jí opět začal kroutit, ale přemohla se, otřela si oči a znovu, jen už bez smíchu, pokračovala v přípravě tak, že začínala znovu, a on se z povzdálí dívá, jak si zručně vyhledá žílu a píchne do ní jehlu a vpraví do krve jakousi tekutinu...

„Seš vymaštěná pipina,“ houkne na ni.

„Každího věc,“ odpoví mu ještě, hned nato se ale začne duchem ztrácet, a on na ni upřeně zírá, brzy se však raději zvedne a odejde do lesa.

Ona pak leží tam, kde předtím seděla, a on se stranou také položil na záda a vrací se myšlenkami kamsi, kam nemůže trefit, protože, jak jí řekl před chvílí, Ivánek už není – a nikdy nebyl! A myslel to vážně; myslel to vážně jako výčitku všem, kteří... Co? Neví. Všem! Úplně všem, bez omezujícího 'kteří'; celému světu. Hledal tu něco, co by jej upamatovalo, ale nepoznal nic. Nic, pouze jakýsi letmý pocit, závan něčeho povědomého – třeba v tom zničeném domě, který mu, možná, něco připomínal. Něco, co však nechtěl odhalit, a proto z něj odešel ven a proto se do něj už nevrátil.

Díval se kolem a snad by se chtěl své sestry zeptat, co

to je to 'něco', před čím utekl ven; jak si to ona pamatuje a co to v ní vyvolává. Ale nezeptá se a nezeptal by se ani, kdyby seděli vedle sebe a dívali se stejným směrem; ani, kdyby se dívali na sebe navzájem, nezeptal by se. Nechtěl nic vědět, a byl vlastně rád, že je tu jakoby sám, že sestra je mimo. Věděl už dost. Věděl, že všechno je jinak a všechno je k ničemu – jen nevěděl, jak jinak, a nevěděl, proč je to k ničemu; tím hůř mu ale bylo. Cítil, že se mu nic nelíbí, a věděl, že to není dobře, ale takové pocity v něm navíc probouzely vztek; zlost na sebe i na druhé, na celý svět, který se na něj, jak se mu zdálo, mračil a dusil ho a podrážel a smýkal jím. Nebaví mě to, říkal si. Nebaví, a nezajímá, protože je to všechno směšný, trapný, zbytečný, falešný...

Přesto vstal a šel se znovu podívat do chalupy. V šeru mezi propadlými trámy a rozpadajícími se stěnami neviděl nic a nevěděl, co hledá. Nic. Než jen jen neurčitý pocit, že tady už byl, že to tam zná a že se by se tam rád vrátil, kdyby to šlo...

Noha mu po čemsi sklouzla a on nahmatal malou dřevěnou sošku, pečlivě vyřezanou a dlaněmi do hladka ohlazenou postavu, ale v té leskle hladké ploše spatřil několik rýh, zářezů, které tam nepatřily. Nic v tom domě nevypadalo normálně, ale tahle věc, tyhle

vrypy ho přitahovaly, jako by jim rozuměl, jako by nebyly cizí, zíral na ně s rukou těsně u obličeje, takže nevnímal nic než tu zdrápanou plochu, a náhle se mu na pár okamžiků zdálo, že se vidí sám sebe, jak rýpe velkým ostrým nožem do téhle dřevěné figurky, a jak mu padá na zem, když ostrí z dřeva sklouzlo na dlaň a zarylo se do ní...

Sevřel sošku v dlani a rozhlédl se úplně jinak, překvapeně, zmateně a nechápavě, protože teď cítil cosi jiného než předtím, sílu a víru a důvěru v... V co?

- - - 19 - - -

Venku přistoupil k sestře, stál nad ní a díval se do jejích pootevřených očí, sklonil se k ní a chtěl ji poplácat po tváři, ale sotva se jí dotkl, ruka mu sama ucukla, protože .. se mu zdála nějak ztuhlá. Zmateně se postavil a hledal očima pomoc, znovu k ní přiklekl: „Ségra, vstávej!“ volal, ale ona ležela stále stejně nehybná, tak se pokusil jí dát dýchání z úst do úst, dvakrát, i k masáži srdce se odhodlal, ale položil jí jen dlaně na hrud' a přinutil se zmáčknout alespoň lehce, když víc nedokázal, neboť mu obojí přišlo marné, protože jestli je mrtvá, nemá to smysl, a jestli není, tak se probere, a co kdybych jí tím ještě uškodil, honilo se mu hlavou, tak se znovu postaví a kouká na ni zle: „Krávo!“ křikne. „Slyšíš? Seš kráva!“ odmlčí se.

„Slyšíš?“ dodá tišeji, a i on si teď musí otřít oči, a chystá se odsud zmizet, ale než vykročí, vzpomene se, že tu obálku má u sebe ona, tak ji v tašce najde a sbalí ji, a znovu si otře oči: „Tak,“ hledá, co by řekl. „Hodně štěstí. Budeš ho potřebovat,“ vysloví nejistým hlasem a odchází, ale ještě se zastaví a obrátí se k ní: „Pokud se úspěch měří penězma, tak jsem měl dneska mrtě úspěšnej den,“ zasměje se stejně nejistě, jako mluví. „Mám pravdu?“ zeptá se ještě sestry, ale na odpověď nečeká a odchází...

- - - 20 - - -

Obraz potemní a v černé ploše svítí litery KONEC, neveselá hudba umocňuje mizerný pocit a vteřiny se dlouze vlekou, než se písmenech cosi sklouzne a setře jejich bělost, a za nimi je se mihne postava a vidíme opět do lesa, černá plocha se rozplyne a Ivan znovu přistupuje k sestře, stojí nad ní s obálkou v rukách, aby ji pak hodil zpátky do její kabelky, řkouc: „Seru na prachy!“ A znovu nad ní stojí, jako by přemýšlel, co teď, a obrací se, jako by chtěl znovu odejít, ale pak se vrhne zpátky ke kabelce, ne pro obálku, tu odsune, ale pro mobil, který tam předtím objevil, a zanedlouho stojí a mluví do něj: „...to ztuhla, autem sem, tady sem v lese, možná vrtulník, ale těžko taky, jo, cesta jo, někde je tady, a vy víte, kde sem, jasně,

jestli mě najdete jako, přes mobil třeba, jo? No vy jste šikovný, s váma bych chtěl mít mladý, tak sorry, no nedělám si prdel, fakt nedejchá asi, no zkoušel, ale nejsem doktor, to neumím, jo, vodnesu, jo, zkusím to ještě, budu dechat, vodnesu na cestu, jo, vona je lehká, jak hadr vypadá, strašák, a přijedete? Rychle? Já budu spěchat, jo, ale vy taky, jo? Tak zatím,“ zamáčkne telefon, sbalí věci a naloží si ji na záda a odnáší ji.

A kdyby k tomu zněla hudba, byla by, nejspíš, pořád stejně neveselá, jen o něco živější.

Oku čtením znechucenému

Chápu. Pochopil(-a) jste.

Oku čtením znuděnému

Nechápu. Že by forma byla až tak hloupá, aby přehlušila obsah?

A nebo si nerozumíme...

Oku čtením zneklidněnému

Omlouvám se. Zřejmě, spolu se mnou, těm dvěma rozumíte.

Já myslím, že jejich pocity zná každý; každý, kdo nežije jen současností, která není, protože čas nejde zastavit a chvíle, která je současností a my ji prožíváme, se v tom okamžiku stává minulostí - a minulost není.

Není ani budoucnost; není, ale bude. Taková, jakou si dláždíme svou minulostí.

Ti, o kterých text byl, mají pocit, že už dlouho ji dláždíme úplně špatně, a vy jim, zdá se, rozumíte - a to vás zneklidňuje.

Ani mně to není lhostejné - ale dá se něco dělat???

Oku čtením potěšenému

Tomu nerozumím. Jedině snad, že by forma byla tak dobrá, že úplně přehlušila obsah.

Což by ale bylo špatně...